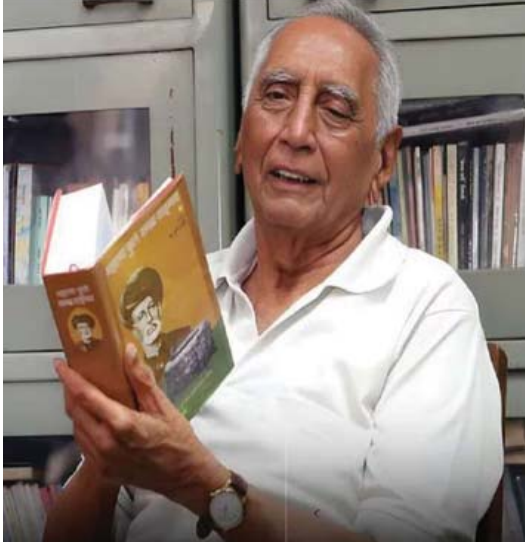

वंचितांचा आवाज निमाला!

डॉ. बाबा आढाव केवळ व्यक्ती नव्हती. गेली सात दशकं महाराष्ट्राच्या कोणत्याही कानाकोपऱ्यांत, जिथे अन्याय होईल तिथे धावून जाणारा, समता आणि न्यायासाठी झगडणारा, आपल्या असेल त्या सामर्थ्यानिशी (वयाच्या कोणत्याही टप्प्यावर) प्रस्थापित व्यवस्थेशी दोन हात करायला तयार असणारा, विद्वानंबरोबर विचारसरणीचे वाद घालता घालता सहजपणे कष्टकऱ्यांबरोबर त्यांच्याच भाषेत संवाद साधणारा, सनदशीर मार्गावर गाढ निष्ठा असणारा, सत्ताधारी कोणीही असोत; त्यांच्यावर नैतिक धाक असलेला आवाज होता. हा आवाज परवा रात्री, वयाच्या ९४ व्या वर्षी पुण्यात निमाला. अस्पृश्यतेविरोधात महाराष्ट्रात गेली दीड-दोनशे वर्षे लढा सुरू आहे. पण, अस्पृश्यतेच्या शेवटच्या अवशेषावर शेवटचा धाव घालणारा अस्पृश्योद्धारक म्हणून इतिहासाला डॉ. बाबा आढाव यांचीच नोंद ठेवावी लागेल. आजोळच्या सत्यशोधक आणि घरातल्या वारकरी संस्कारांतून बाबांनी वयाच्या २३ व्या वर्षी सार्वजनिक जीवनाकडे आपली पावले वळवली. मिश्र वैद्यकीचं शिक्षण घेतल्यानंतर १९५३ मध्ये पुण्यात हडपसरला स्वतःचा दवाखाना सुरू केला. पण, येणाऱ्या रुग्णांच्या आजारांचं निदान करताना रुग्णांचे आजार केवळ शारीरिक नाहीत, त्यांच्या शारीरिक व्याधींनाही कारणीभूत इथल्या वेगवेगळ्या शोषण व्यवस्था आहेत, हे लक्षात आल्यानंतर केवळ वैद्यकीत त्यांचं मन रमेना. १९६० मध्ये दादा गुजर आणि अन्य काही सहकाऱ्यांच्या साथीने त्यांनी 'महाराष्ट्र आरोग्य मंडळ'ची स्थापना केली. स्वातंत्र्य चळवळ, गोवा मुक्ती आंदोलन आणि त्यानंतर संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ या तीनही जनआंदोलनांत त्यांचा सक्रिय सहभाग होता. 'स्वातंत्र्य चळवळीतील मूल्यविचारांनी राष्ट्र निर्मितीसाठी तळागाळात काम करणारा कार्यकर्ता' ही ओळख त्यांनी किमान सात दशकं अभिन्न राखली. कुठलीही वैचारिक तडजोड न करता, एका पैशाच्या गैरव्यवहाराचा संशयही कोणाला घेता येणार नाही, इतक्या स्वच्छ, निष्कलंक सार्वजनिक आयुष्याचा आदर्श बाबांनी वर्तमान काळात समाजासमोर ठेवला। बाबा आढाव यांनी राजकारणाची वाट धरलीच नाही, असं नाही. पुणे महापालिकेत नगरसेवक म्हणून ते निवडूनही गेले होते. पण, पुणे महापालिकेचे तेव्हाचे कारभारी झोपडपट्ट्यांच्या सुधारणांसाठी संवेदनशील नाहीत, हे पाहून त्या भ्रमनिरासातून त्यांनी पालिकेच्या राजकारणाकडे पाठ फिरवली. त्यानंतर लोकाग्रहास्तव दोनदा लोकसभेची निवडणूकही लढवली. पण, निवडणुकीच्या बेरीज-वजाबाकीत, सत्तेच्या गणितात सामान्यांचे प्रश्न प्रामाणिक प्राधान्याचे नसतात; अशा राजकारणासाठी ज्या तडजोडी कराव्या लागतात, त्यातून सामाजिक आग्रहही काही प्रमाणात सौम्य करून घ्यावे लागतात हे पाहिल्यानंतर त्यांनी त्या राजकारणाकडेच कायमची पाठ फिरवली आणि आयुष्यभर 'संसदबाह्य राजकारणा'चा आग्रह धरला. 'संसदीय की संसदबाह्य राजकारण?' हा त्याकाळी समाजवाद्यांमध्ये मोठा वादाचा विषय होता. युवक क्रांती दलासह त्या काळात सर्वोच्च शिक्षारावर असलेल्या सर्व डाव्या संघटनांत हा वाद टोकाला गेला. त्यातून चळवळीची शक्ती विभागली. 'संसदबाह्य राजकारणा'चा अतिरेकी आग्रह धरल्याचा आरोप बाबांवर झाला. त्यातून ते समाजवादी वर्तुळातही बाजूला पडले! पण, प्रामाणिक भूमिका आणि प्रभावी, तर्कशुद्ध मांडणीमुळे त्या काळच्या डाव्या चळवळीतील युवकांवर बाबांच्याच विचारांचा प्रभाव राहिला. समाजवादी आणि कम्युनिस्ट या दोन्ही पक्षांची त्यांच्याच विचारांच्या जनसंघटनांशी नाळ तुटली आणि त्यामुळे या दोन्ही विचारांच्या पक्षांचा कालांतराने न्हास झाला, असं मानणारा मोठा गट आजही आहे. त्यात तथ्यही आहे. पण, बाबांपुरतं बोलायचं, तर त्यांनी आपल्या आयुष्यात ही सीमारेषा कसोशीने पाळली. जनसमुहाचा व्यापक पाठिंबा मिळाल्यानंतर, असंघटित क्षेत्रातील निर्णायक ताकद हाती आल्यानंतरही आपल्या भूमिकेत बदल करण्याचं त्यांच्या मनातही आलं नाही. उपेक्षित-वंचितांच्या जनचळवळींना त्यांनी स्वतःला बांधून घेतलं. अनेक चळवळींना जन्म दिला. वंचित-शोषितांच्या अनेक चळवळींचे, त्यांच्या संघटित ताकदीचे आणि त्यांच्याच आग्रहातून आलेल्या अनेक कायद्यांचे बाबा जन्मदाते आहेत. महात्मा जोतिबा-सावित्रीमाई फुले, डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर, कर्मवीर भाऊराव पाटील, महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांची परंपरा डॉ. बाबा आढाव या नांवापाशी येऊन संपते. अस्पृश्यतेची महाराष्ट्रातील शेवटची खुण संपवण्यासाठी बाबांनीच १९७२ मध्ये 'एक गाव-एक पाणवटो' चळवळ उभारली. त्याआधी १९६१ मध्ये प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांची देशातील पहिली 'महाराष्ट्र राज्य धरण आणि प्रकल्पग्रस्त शेतकरी परिषद' स्थापना केली. प्रकल्पग्रस्तांसाठी देशातला पहिला पुनर्वसन कायदा १९७६ साली इथेच करवून घेतला. पाठीवर साऱ्या जगाचं ओझं घेणाऱ्या हमालांचं पहिलं जबाबदार, सामाजिक भाग असलेल्या कामगार चळवळीचा आदर्श घालून दिला. कागद-काच-पत्रा-कचरा वेचक महिला, मोलकरणींना संघटित होण्याचा मार्ग याच संघटनेने दाखवला. देवदासी प्रथा निर्मूलन, अंधश्रद्धा निर्मूलन, विधमता निर्मूलन अशा अनेक समाजसुधारक चळवळींना बाबांनी बळ दिलं. १९५६ पासूनच्या सुमारे ७० वर्षांच्या सार्वजनिक जीवनात त्यांनी तब्बल ५० वेळा तुरुंगवास भोगला. त्यांच्या या अमूल्य योगदानाबद्दल योग्य कृतज्ञता व्यक्त करायचं त्यांच्या हयातीत राहून गेलं, एवढी खंत जरी सांप्रत समाजाला वाटली, तर तीच त्यांना खरी श्रद्धांजली ठरेल!

महाराष्ट्राचे हिवाळी अधिवेशन दरवर्षी नागपूरमध्ये भरवले जाते, पण आजच्या डिजिटल युगात या परंपरेचा अड्डाहास कितपत आवश्यक आहे? इतिहास, करार, असंतोष आणि राजकारण यांच्या गुंत्यात या अधिवेशनाचा खरा हेतू काय आहे, यावर पुन्हा चर्चा सुरू झाली आहे.

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे हिवाळी अधिवेशन हे दरवर्षी डिसेंबर महिन्यात नागपूर येथे भरवले जाते. ही परंपरा स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून सुरू आहे. पण प्रश्न असा आहे की, मुंबई ही राज्याची मुख्य राजधानी असताना नागपूरला हिवाळी अधिवेशन का? विदर्भातील असंतोष, ऐतिहासिक करार, राजकीय समतोल आणि सामाजिक न्याय या सगळ्या गोष्टींमध्ये या अधिवेशनाचे मूळ आहे. पण आजच्या ऑनलाईनच्या काळात संपूर्ण विधिमंडळ नागपूर मुक्कामी नेऊन कोट्यावधी रुपये खर्च करण्याची खरीच गरज आहे का? २०२५च्या हिवाळी अधिवेशनाची तारीख ठरली आहे ८ ते १४ डिसेंबर. आठ दिवसांत अधिवेशनाचा सोपस्कार पार पाडण्याने खरेच काही साध्य होणार आहे का?

महाराष्ट्र हे भारतातील सर्वांत मोठे राज्य आहे. राज्याची राजधानी मुंबई असली तरी नागपूरला 'दुसरी राजधानी' म्हणून ओळखले जाते. हिवाळी अधिवेशन ही परंपरा विदर्भाच्या भावनांचा आदर करणे, ऐतिहासिक वारसा जपणे आणि राजकीय समतोल साधणे यासाठी आहे. पण तरीही, दरवर्षी हे अधिवेशन भरवण्यासाठी लाखो रुपयांचा खर्च, प्रशासकीय हालचाली आणि राजकीय गोंधळ होतो. हा अड्डाहास फक्त परंपरा म्हणून पार पाडणे आजच्या स्थितीत राज्याला परवडणारे आहे का?

नागपूर हिवाळी अधिवेशनाचा इतिहास

नागपूर हिवाळी अधिवेशनाची सुरुवात ब्रिटिश काळात झाली. १८६१ मध्ये ह्रासंट्रल प्रॉव्हिन्सह ही प्रशासकीय रचना तयार झाली. त्यावेळी नागपूर ही हिवाळ्यातील राजधानी होती, कारण हिवाळ्यात हवामान अनुकूल असायचे. उन्हाळ्यात प्रशासन पंचमढी किंवा अन्य डोंगराळ भागात हलवले जायचे. १९२० मध्ये 'सेंट्रल प्रॉव्हिन्स लेजिस्लेटिव्ह कौन्सिल'ची स्थापना झाली आणि १९२१ पासून हिवाळ्यातील बैठक नागपूर येथे भरू लागली. कारण नागपूर हे मध्य भारतातील सर्वांत मोठे शहर आणि रेल्वे जंक्शन होते. १९३६-३७ नंतर 'सेंट्रल प्रॉव्हिन्स अँड बेरार'ची स्वतंत्र विधिमंडळे तयार झाली. नागपूरला 'विंटर कॅपिटल' म्हणून मान्यता मिळाली आणि भव्य 'कौन्सिल हॉल' (आजचे विदर्भ सभागृह) बांधले गेले. स्वातंत्र्यानंतर

नागपूर हिवाळी अधिवेशनाचा अड्डाहास!

१९५६ मध्ये द्विभाषिक बॉम्बे राज्य तयार झाले आणि नागपूर 'सेकंड कॅपिटल' झाले. १९५३ मध्ये 'नागपूर करार' झाला, ज्यात विदर्भाला स्वायत्तता आणि हिवाळी अधिवेशन देण्याचे आश्वासन होते. १९६० मध्ये महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाल्यानंतर पहिले हिवाळी अधिवेशन डिसेंबरमध्ये भरले. हा इतिहास दाखवतो की, हे अधिवेशन फक्त राजकीय नाही तर ऐतिहासिक आहे. विदर्भाला राजकीय महत्त्व देण्यासाठी, असंतोष कमी करण्यासाठी आणि हिवाळ्यात मुंबईपेक्षा नागपूरचे हवामान सोयीचे असते म्हणून ही परंपरा सुरू आहे.

नागपूर करार आणि नागपूरकरांची भूमिका

१९५३ च्या २८ सप्टेंबरला नागपूर येथे झालेला ह्यनागपूर करारह हा या अधिवेशनाच्या अड्डाहासाचा मुख्य आधार आहे. यशवंतराव चव्हाण, बापूसाहेब काळदाते, भाऊसाहेब हिरे यांसारख्या नेत्यांनी हा करार केला. राज्य पुनर्रचना आयोगाने द्विभाषिक मुंबई राज्य बनवले, पण विदर्भातील नेते स्वतंत्र विदर्भाची मागणी करत होते. हा विरोध दूर करण्यासाठी हा करार झाला. करारात ११ प्रमुख कलमे मान्य करण्यात आली. नागपूर दुसरी राजधानी राहील, हिवाळी अधिवेशन नागपूरला भरेल, विदर्भासाठी स्वायत्त प्रादेशिक समिती, स्वतंत्र नोकरभरती, उच्च न्यायालयाची खंडपीठे नागपूरला, विदर्भातील महसूल स्वतंत्र, मराठी भाषेला प्राधान्य, उद्योग-शिक्षण विकास, राज्यापालांचे हिवाळ्यातील निवास नागपूरला. अशी ती कलमे होती. या सगळ्या कलमांची आजपर्यंत पूर्ण अंमलबजावणी झालेली नाही! दुसरी राजधानी, हिवाळी अधिवेशन, खंडपीठे हे झाले, पण स्वतंत्र महसूल, नोकरभरती, स्वायत्त विकास मंडळ हे आजही प्रलंबित आहे. १९९४ मध्ये 'विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ' स्थापन झाले, पण त्याला अधिकार कमी असल्यामुळे ते केवळ औपचारिक मंडळ बनले. हा करार विदर्भाला एकीकृत महाराष्ट्रात आणण्यासाठी होता, पण

अपूर्ण अंमलबजावणीमुळे आजही असंतोष कायम आहे. तरीही हिवाळी अधिवेशन हे विदर्भाच्या भावनांचा आदर आणि कराराचे पालन करण्यासाठी आजही नागपूरत भरवले जाते. नागपूर शहरवासीयांना तर हे अधिवेशन नकोसे वाटते. यामुळे होणारी वाहतूककोंडी, गोंधळ आणि आंदोलनामुळे शहराची होणारी हेळ्यांड नागपूरकरांना अजिबात आवडत नाही.

विदर्भातील असंतोष आणि अधिवेशनाची गरज

विदर्भ हा महाराष्ट्राचा सर्वांत मोठा भाग असूनही आर्थिक, सामाजिक आणि राजकीयदृष्ट्या मागे आहे. नागपूर कराराची अपूर्ण अंमलबजावणी आणि विकासात पिछेहाट ही मुख्य कारणे आहेत. शेतकरी आत्महत्येची समस्या, दुष्काळ आणि सिंचनाचा अभाव या भागातील लोकांना त्रस्त करतात. पाणी वाटपात अन्याय, औद्योगिक पिछेहाट आणि विकास निर्वाचा अपुरेपणा विदर्भाचा विकास रोखतो. राजकीयदृष्ट्या विदर्भातील फक्त तीन नेत्यांनाच मुख्यमंत्रीपद मिळाले असून अपेक्षांवर पूर्ण परिणाम नाही. विदर्भातील पहिले मुख्यमंत्री मारोतराव कन्नमवार यांचा कार्यकाळ केवळ ३६९ दिवस होता आणि त्यांनी काही विशेष काम केले नाही. वसंतराव नाईक हे विदर्भाला मुख्यमंत्रीपदाने उजाळ देणारे नेते होते; त्यांचा कार्यकाळ ११ वर्ष ७७ दिवसांचा सुवर्णकाळ ठरला. त्यांनी सिंचन प्रकल्प, सहकारी साखर कारखाने, रस्ते आणि हरित क्रांतीसाठी महत्त्वाची कामगिरी केली. वसंतरावांच्या कार्यानंतर विदर्भाला ४० वर्षे थेट मुख्यमंत्रीपद मिळाले नाही. देवेंद्र फडणवीस यांनी नागपूरच्या रूपात विदर्भाची ओळख कायम राखली. २०१४ मध्ये ते दुसरे सर्वांत तरुण मुख्यमंत्री झाले; २०१९ मध्ये ८० तासांचा 'अजब' कार्यकाल अनुभवला. २०२४ मध्ये महायुतीच्या विजयानंतर पुन्हा ते मुख्यमंत्री झाले. विदर्भात अजूनही पायाभूत सुविधा, शिक्षण व आरोग्याच्या

क्षेत्रात कमतरता आहे. हिवाळी अधिवेशन हा विदर्भातील असंतोष मांडण्यासाठी, मुद्दे उठवण्यासाठी आणि राजकीय महत्त्व दर्शवण्यासाठी व्यासपीठ ठरतो. २०२४-२५ मध्ये 'विदर्भ बंद' आणि आदिवासी मोर्चांद्वारे हा राजकीय संवाद सक्रिय राहतो.

अधिवेशनातील प्रमुख घटना

नागपूर अधिवेशन हे नेहमीच राजकीय नाट्याचे केंद्र राहिले आहे. १९६० च्या पहिल्या अधिवेशनात यशवंतराव चव्हाणांवर मिरचीपूड टाकली गेली, त्यामुळे अधिवेशन तहकूब करावे लागले. १९७८ मध्ये बाळसाहेब ठाकरेंच्या शिवसेना मोर्चात ११ कार्यकर्ते ठार झाले होते. १९८० मध्ये शरद पवारांचा बंड प्रयत्न, सरकार पडले. १९९५ मध्ये अविश्वास ठराव, २००४ मध्ये शेतकरी आत्महत्या मुद्द्यावर गोंधळ, २००९ मध्ये 'पेड न्यूज' प्रकरण उघड. २०१४ मध्ये देवेंद्र फडणवीसंची शपथ, २०१६ मध्ये नोटबंदीविरोधात नोटा फेकल्या गेल्या, ४४ आमदार निर्लंबित. २०१९ मध्ये मराठा आरक्षण बिल, २०२० मध्ये कोविड काळात हायब्रिड अधिवेशन, २०२२ मध्ये एकनाथ शिंदे बंडानंतर 'गद्दार' घोषणा, २०२४ मध्ये विदर्भ राज्य ठराव मांडला गेला. या घटना दाखवतात की, हे अधिवेशन राज्याच्या राजकारणाचा 'पारा' दर्शवणारे ठरत आले आहे. हा अड्डाहास राजकीय चर्चा आणि निर्णयांसाठी आवश्यक आहे.

मोर्चे, दगडफेक आणि हिंसा

अधिवेशन काळात नागपूर हे आंदोलनांचे केंद्र बनते. १९७८च्या शिवसेना मोर्चात दगडफेक, ११ मृत्यू. १९८० मध्ये पवार गटाचा मोर्चा, लाठीचार्ज. २००४ मध्ये शेतकरी मोर्चात आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांचे फोटो फाडले, १८ अटक. २०१६ मध्ये नोटबंदी मोर्चात दगडफेक, २०२२ मध्ये शिंदे-ठाकरे गट आमनेसामने, ५० अटक. २०२३ मध्ये मराठा आरक्षण मोर्चा, १०० जखमी, २०० अटक. २०२४ मध्ये ईव्हीएमविरोधी मोर्चा, परभणी हिंसा, १० जखमी. मार्च २०२५ मध्ये औरंगजेब

कबर हटवा मोर्चात दगडफेक, २० वाहने जाळली, ३० जखमी, १ मृत्यू, १०५ अटक. हे दर्शवते की, अधिवेशन हे जनतेच्या मागण्यांसाठी व्यासपीठ आहे, जे लोकशाहीचा भाग आहे. हिंसा टाळण्यासाठी पोलीस हजारांच्या संख्येने तैनात होतात.

गोवारी हत्याकांड एक काळी तारीख

२३ नोव्हेंबर १९९४ ही महाराष्ट्राच्या इतिहासातील सर्वात दुःखद घटना. गोवारी समाजातील कार्यकर्त्यांनी (भटक्या जमातीतील गरीब मेंढपाळ) एसटी दजासाठी १.५ ते २ लाख लोकांचा मोर्चा नागपूर अधिवेशनादरम्यान काढला. पोलिसांनी लाठीचार्ज केला, पळवणीत नाल्यात हजारी चिरडले. अधिकृत ११४ मृत्यू, वास्तव ५०० ते ६५०. मुले ४५, महिला ६०. न्या. साखरे आयोगाने पोलीस आणि सरकारला दोषी ठरवले, पण शिक्षा नाही. आजही गोवारी समाजाला एसटी दर्जा नाही, फक्त एस.बी.सी.मध्ये समावेश केला. दरवर्षी २३ नोव्हेंबर 'शहीद दिन' पाळला जातो. हे हत्याकांड अधिवेशनाच्या अड्डाहासाला एक काळ डाग आहे, पण ते सामाजिक न्यायाच्या मागण्यांचे प्रतीक आहे.

अड्डाहास कशासाठी?

ऐतिहासिक सातत्य राखण्यासाठी जी १९२१ पासूनची परंपरा, विदर्भाचा वारसा जपणे, राजकीय समतोल साधण्यासाठी विदर्भाला महत्त्व देऊन असंतोष कमी करणे, स्वतंत्र राज्याची मागणी रोखणे, सामाजिक न्याय देण्यासाठी जे विदर्भातील मुद्दे (शेती, पाणी, नोकऱ्या) अधिवेशनात मांडण्यासाठी. हिवाळ्यात नागपूरचे हवामान सोयीचे म्हणूनही असेल आणि अधिवेशनामुळे नागपूरला पर्यटन, व्यवसाय वाढतो. आताही अनेक हॉटेल्सचे दर गगनाला भिडले आहेत. विमान कंपन्या देखील चौपटीने दर लावून आपली कमाई करून घेताहेत.

यंदाचे अधिवेशन एक आठवड्याचेच

कामकाज सल्लागार समितीने यंदाचे अधिवेशन केवळ एक आठवड्याचे ठरवले आहे. अधिवेशनाच्या काळातच महानगरपालिका निवडणुकांच्या तारखा जाहीर होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे यंदाच्या अधिवेशनात आदिवासी मुद्दे, निवडणुका, विकास निधी चर्चेत असतील. विदर्भाची असंतोष कायम आहेच, जोपर्यंत करार पूर्ण अंमलात येणार नाही. भविष्यात हे अधिवेशन डिजिटल होऊ शकते, पण परंपरा कायम राहील. नागपूर हिवाळी अधिवेशनाचा अड्डाहास हा फक्त परंपरा नाही, तर विदर्भाच्या न्यायाचा, ऐतिहासिक वारशाचा आणि राजकीय समतोलाचा आहे. अपूर्ण करार, असंतोष आणि हिंसा असूनही ते आवश्यक आहे. महाराष्ट्राच्या एकात्मतेसाठी हा अड्डाहास कायम राहावा, पण न्यायपूर्ण अंमलबजावणीसह एवढीच अपेक्षा आहे.

स्वातंत्र्यानंतरचा नवा राममंत्र

जास्त आहे. हेच सूत्र आलटून पालटून भाजप आणि शिंदेंच्या शिवसेनेलाही लागू होईल. जिथे या तिन्हीपैकी एकाही पक्षाला बहुमत नसेल तिथे हे तिचे एकत्र येऊन सत्ता स्थापन करणार. त्यामुळे उर्वरित जागांवर असलेल्या विरोधकांचा आवाज दाबला जाणार. हे सांगायला कोणत्याही ज्योतिषाची गरज नाही.

केंद्रापासून पंचायतीपर्यंत शतप्रतिशत आम्हीच असलो पाहिजे या चढाओढीचे दर्शन अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला चहापानाच्या कार्यक्रमातही झाले. सत्तेतील दादा म्हणवल्या जाणाऱ्या पक्षाच्या मंत्र्यांनाही खाली मान घालून मागे फिरावे लागल्याचे चित्र महाराष्ट्राने पाहिले. स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर हेही महाराष्ट्राला अपेक्षित आणि अभिप्रेत कधीही नव्हते. सत्तेच्या तीन दगडांच्या चुलीवर जे शिजवले जात आहे, ते एकाच रंगाचे बोके फस्त करत आहेत. तिजोरीच्या चाव्या माज्या कम्परेला आणि नगराचा द्वारपाल मीच, या फक्त भाषणात सांगण्यापुरत्या गोष्टी उरल्या. २०१४ नंतरच्या सत्तेला भागीदार नको आहे. जे सोवत आहेत ते त्यांच्या मजबुरीतून आणि गरजेसाठी. त्यामुळेच आता कुबड्यांचे ओझे वाटयला लागले आहे.

सत्तेपुढे शहाणपण चालत नाही, हा वाक्यचार स्वातंत्र्यपूर्व की उत्तर काळातील या वादात

न पडता तो सांप्रत काळालाही लागू असल्याची उदाहरणे रोज समोर येत आहेत. पती हे आपल्याकडचे वर्चस्ववादाचे प्रतीक, मग ते घरातील असो किंवा सभेतील. अशाच एका वरिष्ठ सभागृहातील पतींनी स्वातंत्र्यानंतरच्या प्रथा परंपरा आज स्वीकारल्याच पाहिजे असे नाही, हा ह्याराममंत्राह सांगितला. त्यामुळे सत्तेला कुबड्यांचीही गरज नाही आणि विरोधकांचीही उठावेच नको आहे. सर्वकाही निर्धोक व्हायला पाहिजे, एवढेच त्यांना अपेक्षित दिसत आहे.

भारताला पुढील दहा वर्षांमध्ये गुलामीच्या मानसिकतेतून बाहेर पडायचे आहे, त्याचाही हा भाग आहे का? त्यातूनच स्वातंत्र्यानंतरच्या प्रथा परंपरा आता लागू केल्याच पाहिजे जे आज स्वीकारल्याच पाहिजे जे असे नाही, हा ह्याराममंत्राह जप सुरू झाला नाही ना, याचाही शोध विरोधकांनी घेण्याची वेळ आली आहे. लोकसभेत २०२४ ते २०२४ पर्यंत विरोधी पक्षनेतेपद रिक्त होते. तेव्हा १० टक्क्यांची अट घातली गेली होती. मात्र महाराष्ट्र विधिमंडळाच्या सचिवांचे १० टक्के सदस्य संख्येची अट नसल्याचे पत्र विरोधकांकडे आहे. त्यावर कडी करत आता संविधानामध्ये विरोधी पक्षनेतेपदाचा उल्लेख नसल्याचे सांगितले जात आहे. त्यामुळे सत्तार्थायांना निरंकुश सत्ता हवी आहे, हे त्यांच्या प्रत्येक वाक्यातून, कृतीतून स्पष्ट होत

आवड आणि प्रेम

भल्या पहाटेच ताज्या, टवटवीत सुगंधी फुलांचा मोठा गुच्छ घेउन पाहुणा आश्रमात आला. त्याच्या अशा येण्यानेच सारे प्रार्थना मंदिर सुगंधाने व्यापून गेले. पाहुणा पुष्पगुच्छाशी चावळ करत गुरुदेवांची आतुरतेने वाट पाहू लागला. थोड्याच वेळात गुरुदेव आले. आसनस्थ झाले. गुरुदेवांनी पाहुण्याकडे पाहात मंद स्मित केलं. पाहुणा चटकन पुढे सररासवला आणि त्याने गुरुदेवांना देण्यासाठी तो पुष्पगुच्छ त्यांच्या समोर धरला. पुष्पगुच्छ स्वीकारण्यासाठी गुरुदेवांनी हात पुढे केलेच नाहीत.

पाहुणा क्षणभर गोंधळला आणि म्हणाला, 'ही फुलं मला खूप आवडतात. ही सुगंधी फुलं मी खास तुमच्यासाठी माज्या बागेतूनच तोडून आणली आहेत. ही माझी आवडती फुलं...' पाहुण्याला थांबवत गुरुदेव म्हणाले, 'ही फुलं तुला आवडतात का?' पाहुणा म्हणाला, 'गुरुदेव, कुणालाही आवडतील अशीच फुलं आहेत ही. अं... मला खूप म्हणजे खूपच आवडतात ही फुलं. म्हणून तर...' पुन्हा एकदा पाहुण्याला थांबवत गुरुदेव म्हणाले, 'होय. ही फुलं तुला खूप आवडतात. खूपच आवडतात. पण या फुलांना तू खूप आवडतोस का?' आता मात्र पाहुणा पुरता गोंधळला.

त्याला प्रश्न कळला होता पण आणि नाही पण! गुरुदेव काही वेगळंच विचारत आहेत, इतपतच त्याला कळलं होतं. पुष्पगुच्छ हातात घट्ट धरत तो म्हणाला, 'गुरुदेव मला समजेल असं सांगा'. गुरुदेव म्हणाले, 'तू कधी तुज्या आवडत्या फुलांना विचारलं आहेस का?' 'काय विचारलं आहे...'?' 'हेच की, तुझ्या आवडीच्या फुलांना तू आवडतोस का? तू तुझ्या आनंदासाठी त्यांना तोडतोस, तेव्हा त्यांना ही आनंद होतो का? तू त्यांचा गुच्छ बांधतोस हे त्यांना आवडतं का? तुला फुलं फक्त 'आवडतात' की तुझं फुलांवर 'प्रेम' पण आहे?' पाहुण्याला हळूहळू सारं कळू लागलं होतं. तरीही पाहुण्यानं विचारलं, 'आवड आणि प्रेम यात नेमका काय फरक आहे?' मंद रिमत करत गुरुदेव म्हणाले, 'आवडीमधे 'मी' असतो. प्रेमात 'मी' नसतो. हातातला जड गुच्छ सांभाळत पाहुणा म्हणाला, 'गुरुदेव, काहीच कळलं नाही मला.' पाहुण्याकडे वात्सल्याने पाहत गुरुदेव म्हणाले, 'प्रेमात तोडणं नाही, तर वाढवणं आणि जपणं आहे. प्रेमात 'मी' नाही आणि 'तू' पण नाही. दोघे एकच आहेत.' पाहुण्याच्या हातातून पुष्पगुच्छ गळून पडला. पश्चात्ताप बसून, डोळे बंद करून पाहुणा आंतिक सुगंधाचा मागोवा घेऊ लागला.

'या' ड्रिंक्सचं करा नियमित सेवन, मग बघा कमाल!

जसजसं वय वाढत जातं सर्वांआधी त्याचा प्रभाव चेहऱ्यावर दिसू लागतो. अनेकदा चेहऱ्याची खूप काळजी घेऊनही वाढत्या वयाची लक्षणे चेहऱ्यावर दिसू लागतात. यात त्वचा सैल होणे, सुरकुत्या पडणे या समस्या होतात. प्रत्येकालाच वाटत असतं की, त्यांनी नेहमी तरूण दिसावं. पण हे नुसतं वाटून काही फायदा नाही. त्यासाठी काही गोष्टींची खास काळजी घ्यावी लागते. जर तुम्हालाही नेहमी तरूण दिसायचं असेल किंवा वाढत्या वयाची लक्षणे चेहऱ्यावरून दूर करायची असेल तर काही ड्रिंक्स फाय फायदेशीर ठरतात. या ड्रिंक्सचं नियमित सेवन करून तुम्ही नेहमी तरूण दिसू शकता. चला जाणून घेऊ कोणते आहेत हे ड्रिंक्स.

► **दूध** : दुधात सर्वच महत्वपूर्ण खनिजे, प्रोटीन आणि पोषक तत्त्व भरपूर प्रमाणात

असतात. तसेच दूध प्यायल्याने हाडेही मजबूत होतात. इतकेच नाही तर दुधाचं सेवन करून त्वचेची चमकही तुम्ही कायम ठेवू शकता. पण यासाठी तुम्हाला दुधाचं नियमित सेवन करावं लागेल.

► **कॉफी** : कॉफीमध्ये आढळणारे रासायनिक तत्व त्वचेच्या कॅन्सरशी किंवा त्वचासंबंधी आजारंशी लढतात. त्यामुळे कॉफी पिणे त्वचेसाठी वेगवेगळ्या दृष्टीने फायदेशीर ठरते. पण म्हणून कॉफीचं अधिक सेवन करू नये. कॉफीचं अधिक सेवन करणं तुम्हाला महागात पडू शकतं.

► **ग्रीन टी** : गेल्या काही वर्षांपासून ग्रीन टी सेवन करण्याची चांगलीच क्रेझ वाढली आहे. वजन कमी करण्याच्या दृष्टीने ग्रीन टी कडे पाहिलं जातं. त्यासोबतच ग्रीन टी मुळे त्वचेवरील तणावही दूर होतो. त्वचा ग्लो करू लागते.

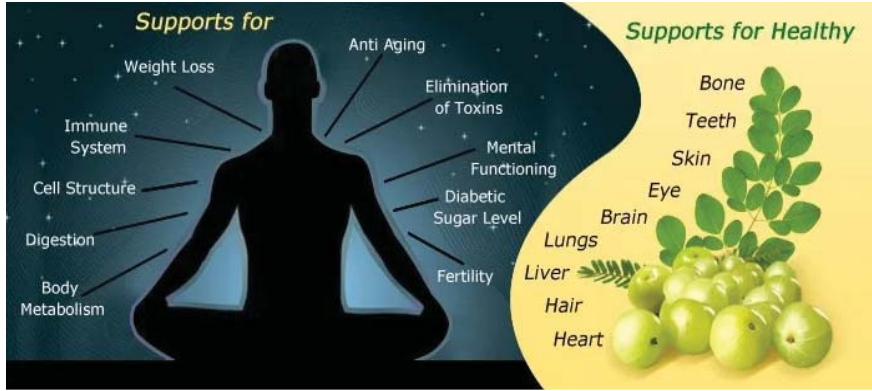
► **बीटाचा रस** : बीट हे आरोग्यासाठी किती फायदेशीर आहे हे तुम्हाला काही वेगळं सांगण्याची गरज नाही. बीटात हेल्वी नायट्रेट्स असतात जे रक्ताचा प्रवाह सुरळीत ठेवण्यास मदत करतात आणि रक्त शुद्धही करतात. अर्थातच याचा फायदा त्वचेवरील चमक वाढण्यासाठी होतो.

► **सोया मिल्क** : सोया मिल्कमध्ये आयसोफ्लोबोनस तत्व असतं. याने त्वचेवर सुरकुत्या पडत नाहीत. तसेच त्वचेची चमक कायम राहते.

आवळा...बाजारात सहज उपलब्ध होणारे फळ आहे. या फळात अनेक गुणधर्म आहेत. आवळ्याला फक्त फळ म्हणून न पाहता त्याकडे औषध म्हणून पाहण्याची गरज आहे. कारण आवळ्यामध्ये असणारे गुणधर्म तुम्हाला अनेक आजारांपासून दूर ठेवतात. छोट्याशा आकाराच्या आवळ्यामध्ये विटॅमिन सी, विटॅमिन एबी कॉम्पेक्स, पोटेशियम, कॉल्सिम, आयर्न, मॅग्नेशियम, कारबोहाइड्रेट फायबर यासारखे अनेक सत्व असतात. काही डॉक्टरांच्या मते दोन वेगवेगळी सत्वे असलेली फळे खाण्यापेक्षा आवळ्याचे सेवन करणे कधीही फायदेशीर ठरते. आवळ्याचे हे गुणधर्म जाणून घेतल्यानंतर ऑबट, कडू वाटणारा आवळा तुम्हाला गोड वाटू लागेल. जाणून घेऊयात गुणकारी आवळ्याचे सेवन केल्याने होणारे फायदे...

► **मधुमेह** – मधुमेहाच्या समस्येवर आवळा गुणकारी आहे. आवळ्यामध्ये क्रोमियम तत्व मोठ्या प्रमाणावर असतात. यामुळे तुमच्या शरीरातील

आवळ्याचे आरोग्यदायी फायदे

इन्सुलिन पेशी मजबूत होऊन शरीरातील साखरेचे प्रमाणावर नियंत्रण ठेवता येते. तुम्हाला मधुमेह असेल तर आवळ्याच्या रसात मध मिसळून खाल्याने फायदा होतो.

► **हृदयाची समस्या** – आवळ्यामध्ये असणारी औषधी गुणधर्म बीटा ब्लॉकरच्या प्रभावाला कमी करतात. यामुळे तुमचे हृदय तंदुरुस्त राहते. तुमच्या शरीरातील खराब कोलेस्ट्रॉल कमी करण्याचे कामही आवळा करतो

► **पचनक्रिया** – अन्न पचवण्यासाठी आ-वळा फायद्याचा ठरतो. गॅस, एसिडिटी, आबट ढेकर यासारख्या समस्या दूर करण्यासाठी आ-वळा लाभदायी ठरतो. आवळ्याचा वापर तुमच्या रोजच्या जेवणात करायला हवा. आवळ्याचे लोणचे, जूस, चूर्ण यासारख्या पदार्थांमुळे तुम्ही आवळ्याचा समावेश तुमच्या जेवणात करू शकता.

► **वजन कमी करणे** – आवळा तुमच्या शरीरातील

मेंदूबॉलज्म मजबूत करतो यामुळे तुमचे वजन कमी होण्यास मदत मिळते. ► **हाडे मजबूत करते** – आवळा सेवन केल्याने तुमची हाडे मजबूत होतात. आवळ्यात मोठ्या प्रमाणावर कॉल्सिम असते. यामुळे ऑस्ट्रोपोरोसिस, अर्थराईटीस आणि हाडांचे फ्रॅक्चर यामध्ये अराम मिळतो. ► **डोळ्यांसाठी गुणकारी** – आवळ्याच्या रस नियमितपणे सेवन केल्याने याचा फायदा तुमच्या डोळ्यांना नक्कीच होऊ

शकतो. मोतीबिंदू, दृष्टी कमी होणे, ब्ल्वाईडनेस यासारख्या आजारांपासून दूर राहता येत. ► **मासिक पाळीत गुणकारी** – महिलांना मासिक पाळीच्या काळात अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागते. पोटदुखी, कंबरदुखी, अनियमितता, रक्ताच्या समस्या या सर्व त्रासावर आवळा गुणकारी ठरतो. आवळ्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर विटॅमिन्स आणि मिनरल असतात यामुळे फायदा होतो

► **इन्फेक्शन पासून सुट्टी** – आवळ्यामध्ये बॅक्टेरिया आणि फंगल इन्फेक्शन रोखण्याची ताकद असते. आवळ्याचे नियमित सेवन केल्याने कोणतेही इन्फेक्शन तुम्हाला होत नाही. अनेक त्रासांपासून तुम्ही दूर राहता...आवळा तुमच्या शरीरातील नको असलेले पदार्थ बाहेर टाकण्यास मदत करतो यामुळे तुमचं पोट स्वच्छ राहत आणि पोट स्वछ असल्याने तुमचं मनही एकदम फ्रेश राहतं.

लांब घनदाट केस हवे असतील तर टाळा ‘या’ चुका

लांब आणि घनदाट केस हे नक्कीच सर्वांना आवडतात. लांबडसड केस मिळवण्यासाठी मुली बरेच प्रयत्न करत असतात. लांबसडक केसांची काळजीही खूप घ्यावी लागते. पण या केसांची काळजी घेताना कळत नकळत अनेक चुकाही होत असतात आणि केसांचं त्यामुळे नुकसान होतं. जेव्हा तुमचे केस खांद्यापर्यंत वाढतात तेव्हाच केसांमध्ये अनेक समस्या सुरु होतात. त्यामुळे तुम्हाला जर लांबसडक आणि घनदाट केस हवे असतील तर तुम्ही कोणत्या चुका करणं टाळायला हवं हे आम्ही तुम्हाला सांगणार आहोत. कोणत्याही समस्यांना सामोर् जाऊन त्रासून केस कापून टाकण्यापेक्षा तुम्ही एकदा या गोष्टी नक्की लक्षात घ्या.

लांबसडक केसांच्या बाबतीत करू नका या चुका – केस नेहमी पोनीटेल स्वरूपात बांधू नका
आपल्याकडे नेहमी गरम होत असतं. त्यामुळे केस मोकळे ठेवणही शक्य नसतं. त्यामुळे बरेचदा चेहरा आणि मानेच्या घामापासून दूर ठेवण्यासाठी पोनीटेलचा आधार घेतला जातो. पण केसांना तुम्ही सतत बांधून ठेवलं तर तुमच्या केसांचे मूळ खराब होतं. यामुळे केस जास्त प्रमाणात तुटायला आणि गळायला लागतात. पोनीटेलऐवजी तुम्ही केसांची हायबन करू शकता. हे अतिशय सोपं पण आहे आणि सुपर स्टायलिश पण. ही स्टायल तर सेलिब्रिटीदेखील फॉलो करतात. यामुळे तुमचे केस तुटत नाहीत आणि तुमच्या केसांची वाढही थांबत नाही.

केसांचा गुंता चुकीच्या पद्धतीने सोडवू नका
लांब केसांसाठी ही एक मोठी समस्या आहे हे सर्वांनाच माहीत आहे. लांबसडक केसांमध्ये लवकर गुंता होतो. पण हा गुंता सोडवणं अतिशय कठीण आणि त्रासदायक असतो. पण या गुंत्यापासून सुटका मिळवताना

तुमच्या कंगव्यामध्ये केस अडकून बरेचदा तुटू शकतात आणि केसगळतीही निर्माण होते. त्यामुळे तुम्ही तुमचे केस वेगवेगळे करून थोडे थोडे घेऊन गुंता सोडवण्याचा प्रयत्न करा. त्यामुळे तुमचे केस कमी तुटतील आणि गुंता सोडवताना तुम्हाला त्रासही होणार नाही. लक्षात ठेवा की, केस विचरताना अथवा गुंता सोडवताना नेहमी मोठ्या दातांचा कंगवाच वापरणं योग्य आहे.

तेलाकडे दुर्लक्ष करणं
तेलाच्या बाबतीत तुम्ही केलेलं दुर्लक्ष हे तुमच्या केसांना नुकसान पोहचवण्यासाठी सर्वात मोठं कारण आहे. तुम्ही तेल लावून कधी मसाज केला होता हे तुमच्या तरी लक्षात आहे का? आपल्या रोजच्या आयुष्यात असणाऱ्या तणावाने केसांच्या मुळांमध्ये असलेली ताकद निघून जाते. तेल मालिश केल्याने केसांची गेलेली चमक आणि ताकद परत आणण्याचं काम करतं. तसंच तुमचे केस मजबूत होण्यासाठी आणि त्याची वाढ होण्यासाठी आठवड्यातून किमान दोन वेळा तेलांने मालिश करणं गरजेचं आहे. त्यामुळे तेलापासून लांब राहू नका. लांबसडक केस हवे असतील तर तेल तुमच्या केसांसाठी महत्वाचं आहे.

केस घनदाट दिसण्यासाठी वापरा ७ सोप्या टिप्स
केस सोडून झोपणं
आपल्यापैकी बऱ्याच जणी केस मोकळे सोडून नक्कीच झोपत असतील. पण हे योग्य नाही. रात्री आपण झोपल्यानंतर उशीवर पलटतो, तसंच इकडे तिकडे होतो. त्यामुळे अशावेळी केस रगडले जातात आणि जास्त प्रमाणात तुटतात. तसंच केस फ्रिजी होण्यासाठी हे मुख्य कारण आहे. त्यामुळे तुम्ही

रात्री झोपताना केस हलकेसे बांधून झोपायला हवं. केस मोकळे ठेवून झोपणं योग्य नाही.

शॅंपूचा अधिक वापर करणं
लांब केसांवर सतत शॅंपू लावायची अजिबातच गरज नाही. असं केल्याने तुमचे केस अधिक कोरडे होतात आणि त्यातील नैसर्गिक चमक निघून जाते. आठवड्यातून केवळ दोन ते तीन वेळा तुम्ही शॅंपू करणं योग्य आहे. तुम्ही शॅंपू करण्यापूर्वी साधारण १५ मिनिट्स आधी तेलांने केसांचं मालिश केलंत तर तुम्हाला अधिक चांगले केस मिळतील.

माणसाचे व्यक्तिमत्त्व हे त्याच्या देहबोलीवरून जसे ओळखता येते तसेच ते त्याच्या जडण घडणीवरूनही ओळखता येते. त्यातही तुमच्या चेहऱ्याचं सौंदर्य खुलवणारे नाकही तुमच्याबद्दल बरंच काही सांगून जाते. प्रामुख्याने तुमचा स्वभाव. जाणून घेऊया नाकाचा आकार आणि तुमचा स्वभाव. ► **मोठे व जाड नाक** – मोठे नाक असणाऱ्या व्यक्ती सहनशील असतात. प्रत्येक परिस्थिती हाताळण्याचे कौशल्य त्यांच्यात असते. यामुळे कुठलेही संकट असो वा प्रतिकूल परिस्थिती ह्या व्यक्ती त्यातील सुर्वगमध्य साधून प्रश्न सोडवू शकतात. ► **टोकदार नाक** – टोकदार किंवा धारदार नाक असलेल्या व्यक्ती शिस्तप्रिय

नाकाचा आणि स्वभावाचा असतो थेट संबंध

असतात. भावनांवर नियंत्रण ठेवण्यात माहीर असतात. बेशिस्तपणा त्यांना चालत नाही. तेवढ्याच त्या रोमंटीकही असतात. व्यवहारात चोख असतात. ► **चपटे नाक** – चपटे व बसके नाक असलेल्या व्यक्तींचा जनसंपर्क दांडगा असतो. लोकांमध्ये मिसळणे त्यांना आवडतं. असे असले तरी यातूनच मग त्यांच्यात अहंपणा वाढीस लागतो. ► **चोचीसारखे नाक** – चोचीसारखे नाक असलेल्या व्यक्ती स्वभावाने रागीट असतात. लवकर प्रेमात पडतात. आपल तेच खरं करण्याची त्यांची प्रवृत्ती असते. यामुळे यांचा मित्रपरिवार कमी असतो. ► **छोटे नाक** – छोटे नाक असलेल्या व्यक्ती आतल्या गाठीच्या असतात. सगळं मनातल्या मनात ठेवत असल्याने यांची घुसमट होते. पण दुसऱ्याच्या मदतीसाठी मात्र तत्पर असतात. यांच्या हेकेखोर स्वभावामुळे लोक यांच्यापासून फटकून असतात.

बालकांची कार्यक्षमता कमी करणारा संधिवात बरा होतो का?

आर्थरायटिस म्हणजेच संधिवात हा आजार ज्येष्ठ नागरिकांना प्रामुख्याने होत असल्याचे आढळले आहे. परंतु बालकांमध्येही आर्थरायटिस होत असून याबाबत मात्र अनेक समज-गैरसमज आहेत.

आर्थरायटिस म्हणजे काय?
आर्थरायटिस म्हणजे सांध्यात येणारी सूज अथवा होणाऱ्या वेदना. हा आजार म्हणजे सांध्याशी निगडित असलेल्या अनेक आजारांशी जोडलेला आहे. ऑस्टिओआर्थरायटिस हा प्रामुख्याने आढळणारा आर्थरायटिसचा प्रकार असून वयानुसार होणाऱ्या सांध्याच्या झीजेमुळे होतो. हा आजार प्रामुख्याने वयस्कर व्यक्तींमध्ये आढळतो. परंतु आर्थरायटिस हा फक्त वयस्कर व्यक्तींमध्ये होतो हा गैरसमज आहे. बालकांनाही आर्थरायटिस होऊ शकतो आणि याचे प्रमाणही जास्त आहे. बालकांमधील आर्थरायटिसला ज्युवेनॉइल आयडिओपॅथिक किंवा चार्लडहूड आर्थरायटिस असे म्हटले जाते. बालकांमध्ये आढळणारा आर्थरायटिस हा शरीरातील रोगप्रतिकारशक्ती शरीरातील पेशी आणि ऊर्तीवर उलट परिणाम करायला लागल्यामुळे होतो. काही जणांमध्ये अनुवंशिकतेनेही होतो. प्रत्येक देशानुसार बालकांमधील आर्थरायटिसचे प्रमाण दर लाखामध्ये २३ ते १.०६ इतके आहे. अमेरिकेमध्ये एक हजार बालकांमध्ये एका बालकाला आर्थरायटिस होत असल्याचे आढळले आहे.

बालकांमध्ये या आजाराचे महत्त्व
बालकांमधील

आर्थरायटिसच्या लक्षणांकडे वेळेेत लक्ष न दिल्यास सांधे निकामी होणे किंवा सांध्यांची वाढ नीट न होणे असे गंभीर परिणाम होण्याची शक्यता आहे. मुले जसजशी वाढत जातात, तसतसे हाडांची लांबी देखील वाढते. याचा परिणाम सांध्यावरही होत असतो. बालकांमधील आर्थरायटिसचे वेळेेत निदान आणि उपचार न केल्यास या आजाराची तीव्रता वाढून सांध्यांना कायमची दुखापत होण्याची शक्यता असते. या व्यतिरिक्त मुलांच्या हाडांची वाढीमध्ये अडथळे येणे आणि सांध्यांची कार्यक्षमता कमी होण्याचीही धोका असतो. बालकांमध्ये हा आजार काही महिन्यांपासून ते काही वर्षांपर्यंत अस मर्यादित काळपरुता असतो. काही जणांमध्ये आयुष्यभरही हा आजार राहू शकतो. बालकांमधील या आजाराबाबत पुरेशी जनजागृती नसल्यामुळे वेळेेत निदान केले जात नाही. बहुतांश वेळा मुले मोठी झाल्यावर म्हणजे १८ वर्षांनंतरच याचे निदान होते.

लक्षणे
बालकांमध्ये आर्थरायटिसची लक्षणे गुडघा, घोटा आणि कंबरच्या दुखण्यापासून सुरू होतात. तीव्र वेदना, सूज किंवा आखडणे ही या आजाराची सुरुवातीची काही लक्षणे आहेत. १६ वर्षाखालील बालकांमध्ये एकापेक्षा जास्त सांध्यांमध्ये सहा आठवड्यापेक्षा जास्त काळ ही लक्षणे दिसून आल्यास तातडीने तपासण्या करून घ्याव्यात. शरीराच्या सांध्यांच्या प्रकारानुसार बालकांमधील आर्थरायटिसचे विविध प्रकार आहेत.

बालके यातून बरी होतात का ?
हा आजार पूर्णपणे बरा होण्यासारखा नाही. परंतु याचे वेळेेत निदान झाल्यास

तीव्रता निश्चितच कमी करता येते. अत्याधुनिक औषधे आणि उपचारांमुळे हा आजार नियंत्रणात ठेवणे, याची वाढ होऊ न देणे शक्य आहे. उपचारामध्ये प्रामुख्याने तीव्र वेदना कमी करणे, सूज कमी करणे, सांध्यांची कार्यक्षमता वाढविणे आणि सांध्यांना होणारी इजा कमी होण्यास प्रतिबंध करणे यावर भर दिला जातो. विकसनशील देशांमध्ये बालकांमधील आर्थरायटिसचे निदान खूप उशिरा केले जाते, तोपर्यंत आजाराची तीव्रता आणि सांध्यांना मोठ्या प्रमाणात दुखापत झालेली असते. बहुतांश वेळा सांध्यांमध्ये संसर्ग झाल्याचे निदान करून उपचार केले जातात. परंतु बराच काळाने आर्थरायटिस असल्याचे निदान होते. त्यामुळेच गेल्या का- ही वर्षांमध्ये तरुणांमधील अगदी २० ते ३० वर्षांतील व्यक्तींमध्ये सांधे रोपणाच्या शस्त्रक्रिया होत असल्याचे आढळत आहे. त्यामुळे बालकांमध्ये गंभीर स्वरूपाचा आर्थरायटिस होणे टाळण्यासाठी वेळेेत निदान आणि उपचार करण्याबाबत जागरूकता निर्माण होणे गरजेचे आहे.

अंगावरचं दूध सोडल्यावर बाळ बारीक झालंय? ‘हे’ पदार्थ करतील मदत

१२ ते १८ महिन्याच्या बाळाचं अंगावरचं दूध सोडवायचं असेल तर अनेक समस्या येतात. डॉक्टर अशा वेळी योग्य आहाराचा सल्ला देतात. सुरुवातीला बाळांना आईच्या दूधापासून पोषण मिळवायचं मात्र आता बाळाच्या पोषणासाठी वेगवेगळ्या फूड्सची गरज असते. आम्ही तुम्हाला काही रेसिपीज सांगणार आहोत ज्याच्या मदतीने तुम्ही ७ ते १२ महिन्याच्या बाळाला अंगावरचं दूध सोडल्यावरही पोषक तत्वे देऊ शकता. १२० ग्राम रताळे उकळून त्याला तुकड्यात कापा. त्यात एक गाजर, २५ ग्राम हार्ड चीज याचं मॅश करा आणि बाळाला खाऊ

मुलांच्या साध्या वाटणाऱ्या या सवयी असू शकतात ‘स्वमग्नते’ची लक्षणे

वेळेेत उपचार मिळणे आवश्यक आहे. त्याआधी जाणून घेऊ या स्वमग्नता म्हणजे काय आणि त्याची लक्षणे काय आहेत. स्वमग्नता किंवा ऑटिझम असलेल्या मुलांना इतरांशी संवाद साधणे, लेखन-वाचन आणि समाजात मिसळणे या कृती करण्यात अडचणी येतात. अशा मुलांचा मेंदू वेगळ्या पद्धतीने काम करत असतो. स्वमग्न मुलांमध्ये वेगवेगळ्या प्रकारची लक्षणे दिसून येतात. पण काही लक्षणे बहुतांश मुलांमध्ये सारखी असतात.

लक्षणे
१. बोलता किंवा संवाद साधता न येणे – स्वमग्न मुले ३ ते ४ वर्षांची झाल्यानंतर पुरेसं बोलू शकत नाहीत. जाणीवपूर्वक बोलायला शिकवल्यानंतरही एक-दोन शब्दांचाचार्या पलीकडे त्यांची मजल जात नाही. अनेकदा इतरांनी बोललेले मुलं ऐकून

घेतात पण त्याला प्रतिसाद देत नाहीत.
२. तेच-ते बडबडत राहणे – बऱ्याचदा मुलं एकच गोष्ट दिवसभर बडबडत राहतात. काही वेळा आरडा-ओरडा करतात. तोंडातल्या-तोंडात बोलतात. त्यांचे बोलणे कळत नाही.
३. खाण्या-पिण्याच्या सवयी – अनेकदा मुले नीट जेवत नाहीत. ठरावीक पदार्थ खाणेच पसंत करतात.
४. विचित्र हालचाली – मुलं विनाकारण उड्या मारणे, डोळे मिचकावणे, डोकं आपटणे अशा गोष्टी करत राहतात. ही कामे मुले काही तासांपर्यंतही करू शकतात. आनंद झाल्यावर किंवा राग आल्यावर दात विचकतात.
५. झोप न येणे – दिवसभर उड्या मारूनही मुलांना रात्री झोप येत नाही. झोप येऊनही त्यांना शांत झोप लागत नाही. मुलं रात्रभर जागी राहतात. सूचना - हा लेख सामान्य माहितीसाठी आहे. या विषयासंदर्भात अधिक माहितीसाठी आपल्या डॉक्टरांशी संपर्क साधा.

घाला. ब्रोकोलीला नरम होईपर्यंत शिजवा आणि एक वेगळ्या पॅनमध्ये टमाटर नरम होईपर्यंत शिजवा आणि त्यात बारीक केलेले बादाम टाका. ब्रोकोली आणि टमाटरचे मिश्रण एकत्र करा आणि मुलांना खाऊ घाला. मटरला नरम होईपर्यंत शिजवा आणि चीज सोबत मॅश करा आणि ब्रेड सोबत बाळांना खाऊ घाला. यामुळे बाळांमध्ये रक्ताची कमतरता भासणार नाही.

फिट अन हेल्वी राहणं फक्त आपल्या आरोग्यासाठीच नाही तर आपल्या दिसभर एनर्जेटिक राहण्यासाठीही मदत करतं. अनेकदा वेळेची कमतरता किंवा आरोग्याच्या समस्यांमुळे अनेक लोक वजन कमी करू शकत नाहीत. आज आम्ही तुम्हाला आज एका अशा सिम्पल गोष्टीबाबत सांगणार आहोत, ज्याच्या मदतीने तुम्ही अगदी सहज वजन कमी करू शकता. वजन कमी करण्याचा सहज-सोपा उपाय म्हणजेच, सफरचंद आणि मधाचा उपाय...
वजन कमी न झाल्यामुळे महिलांना येतो स्ट्रेस : अनेक संशोधनांमधून सिद्ध झाल्यानुसार, महिलांना वाढलेलं वजन कमी न झाल्यामुळे स्ट्रेस आणि डिप्रेशनच्या समस्यांचा सामना करावा लागू शकतो.

कारण त्या आपल्या लुकबाबत फार कॉन्सिअस असतात. पण तिरसुद्धा त्या वाढलेलं वजन कमी करण्यासाठी सोपा उपाय शोधत असतात.
वजन कमी करण्यासोबतच डायजेशनसाठी सर्वात फायदेशीर ठरतं सफरचंद : अपॅल म्हणजेच सफरचंद डॉक्टरांपासून दूर राहण्यासाठी मदत करतो. मिनरल्स, प्रोटीन्स, अँटीऑक्सिडंट्स आणि फायबरयुक्त सफरचंद सर्वात हेल्वी फळांपैकी एक आहे, जे वजन कमी करण्यासाठी सर्वात फायदेशीर ठरतं. सफरचंद वजन कमी करण्यासोबतच ब्रेन हेल्थसाठी उत्तम असतं आणि डायजेशनसाठीही मदत करतं. दररोज सफरचंद खाल्याने डायबीटीस आणि कॅन्सर यांसारखे आजारही दूर राहतात.
वजन कमी करण्यासाठी फायदेशीर मध : जेव्हा गोष्ट वजन कमी करण्याची असते.

तेव्हा मध अत्यंत लाभदायक ठरतं. मधामध्ये आर्टिफिशियल स्वीटनर अजिबात नसतं. म्हणजेच, मध नैसर्गिकरित्या गोड असतं. त्यामुळे दररोज मध घाल्याने स्वीट क्रेविंसेस दूर होते आणि शरीराला आवश्यक पोषक तत्व मिळण्यास मदत होते. तुम्ही दररोज सकाळी गरम पाण्यामध्ये लिंबू आणि मध एकत्र करून वजन कमी करू शकता.
सफरचंद आणि मध एकत्र खा : सफरचंद आणि मध एकत्र खाल्याने वजन वेगाने कमी होण्यासाठी मदत मिळते. त्यासाठी तुम्ही एक सफरचंद क्रश करा आणि त्यामध्ये मध एकत्र करून खा. तुम्ही सफरचंदच्या फोडी करू त्या मधासोबत खाऊ शकता. मध आणि सफरचंद एकत्र खाल्याने फक्त स्विट क्रेविंग दूर होत नाही तर बराच वेळ पोट भरल्याप्रमाणे वाटतं. तसेच कॅलरी कंट्रोलमध्ये ठेवण्यासाठीही मदत होईल.

घोडबंदर रोडवर शुक्रवारपासून वाहतूक बदल

पुन्हा कोंडीची शक्यता... कसे असतील पर्यायी मार्ग?

■ **बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक**

ठाण्यातील घोडबंदरच्या गायमुख रस्त्याची दुरवस्था कायम असल्याने दुरुस्ती मोहीम हाती घेण्यात आली आहे. या कामासाठी शुक्रवार, १२ ते १४ डिसेंबरदरम्यान या ठिकाणी डागडुजी केली जाणार आहे. त्यामुळे होणाऱ्या वाहतूक बदलाच्या पार्श्वभूमीवर 'वीकेडवार' पुन्हा एकदा 'कोंडीवार' ठरण्याची शक्यता आहे.

शुक्रवारपासून पुन्हा वाहतूक बदल

शुक्रवार, १२ डिसेंबर रोजी रात्री १२ वाजता कासारवडवली वाहतूक उपविभाग हद्दीत गायमुख नीराकेंद्र, काजूगडा ते फाउंटन हॉटेलदरम्यान डीबीएम, मारिटक पद्धतीने काम केले जाणार आहे. त्यामुळे रविवार, १४ डिसेंबर रात्री १२ वाजेपर्यंत अवजड वाहनांना

पर्यायी मार्गाने वळवण्याबाबत ठाणे वाहतूक शाखेने अधिसूचना जारी केली आहे.

रस्त्याच्या दुरुस्तीदरम्यान कुठून-कशी वळवणार वाहतूक ?

मुंबई, जंक्शनजवळून ठाण्याकडून

घोडबंदर रोडच्या दिशेने जाणाऱ्या अवजड वाहनांना वाय जंक्शन आणि कापुरबावडी जंक्शन येथे प्रवेश बंद करण्यात आला आहे. ही वाहने वाय जंक्शन येथून सरळ नाशिक रोडने खारेगाव टोलनाका, मानकोली, अंजुरफाटा तसेच कापुरबावडी उजवीकडे वळण घेऊन कशेव्ही, अंजुरफाटा या पर्यायी मार्गांे जाण्याचे आदेश वाहतूक शाखेने अधिसूचनेद्वारे दिले आहेत.

'या' वाहनांना प्रवेशबंदी

तर मुंब्रा, कळवा येथून घोडबंदर रोडकडे येणाऱ्या वाहनांना खारेगाव टोलनाका येथे प्रवेशबंदी केली आहे. ही वाहने खारेगाव खाडीब्रिज खालून खारेगाव टोलनाका मानकोली, अंजुरफाटामार्गे इच्छितस्थळी जाणार आहेत.

घोडबंदर रोडवर वाहतूककोंडी

दरम्यान, ठाणे शहरात अवजड वाहनांमुळे मोठी वाहतूककोंडी होते. या वाहतूक कोंडीमुळे घोडबंदर भागातील रहिवाशांकडून अनेकदा संताप व्यक्त करण्यात येतो. याविरोधात घोडबंदर पट्ट्यातील गृहसंकुलांनी रस्त्यावर उतरून आंदोलन सुरू केले होते. या पार्श्वभूमीवर राज्याचे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी ठाणे, पालघर आणि नवी मुंबई पोलिस अधिकारी, प्रशासकीय अधिकारी यांची बैठक घेत या बैठकीत अवजड वाहतूकीवर नियंत्रणाच्या सूचना दिल्या होत्या. आता घोडबंदरवरील गायमुख रस्त्याची दुरुस्ती सुरू झाल्यानंतर या भागातील नागरिकांना पुन्हा एकदा वाहतूक कोंडीचा सामना करावा लागणार आहे.

लाल परीची धडाकेबाज कमाई... ६ महिन्यांत 'पॅकेज टूर'मधून मालामाल!

■ **मुंबई । प्रतिनिधी,**

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या (एसटी) 'पॅकेज टूर' उपक्रमाने अवघ्या सहा महिन्यांत उत्पन्नाचा नवा इतिहास रचला आहे. एप्रिल ते नोव्हेंबर या कालावधीत राज्यभरात तब्बल ४ हजार ३९ पॅकेज टूर यशस्वीरीत्या पूर्ण करण्यात आले आहेत. या कालावधीत एसटीच्या बसने सुमारे २६.९७ लाख किलोमीटरचा प्रवास करत तब्बल १९ कोटी

२४ लाखांचे उत्पन्न मिळवले आहे.

तोट्यात असलेल्या एसटी महामंडळाला उर्जितावस्था प्राप्त करण्यासाठी महामंडळ विविध योजना राबवत आहे. त्यानुसार मंडळाने नागरिकांना प्रवासासोबतच पर्यटनाचा आनंद देण्यासाठी 'पॅकेज टूर'हून उपक्रम सुरू केला आहे. याला उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला आहे. या पॅकेज टूर सेवेमुळे एकीकडे राज्यातील पर्यटनाला मोठी चालना मिळाली असून

दुसरीकडे एसटी महामंडळाच्या उत्पन्नात लक्षणीय वाढ झाली आहे.

मराठवाडा, विदर्भात सर्वाधिक प्रतिसाद

मराठवाड्यातील नांदेड, लातूर, परभणी, धाराशिव व जालना, तसेच विदर्भातील नागपूर, भंडारा, गडचिरोली, वर्धा, अमरावती, बुलडाणा, चंद्रपूर, अकोला व यवतमाळ या विभागांमध्येही पॅकेज टूरला उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला आहे.

कसबा मंदिर १५ डिसेंबरपासून बंद, कारण... पुण्याच्या इतिहासात अशी प्रक्रिया पहिल्यादाच होणार

■ **पुणे। प्रतिनिधी,**

ग्रामदैवत श्री. कसबा गणपती मंदिर देवस्थान ट्रस्टच्या वतीने मंदिरातील मुख्य दैवत श्री. गणेश मूर्तीच्या शेंदूर कवच दुरुस्ती प्रक्रियेस सोमवार, दि. १५ डिसेंबर पासून प्रारंभ होणार आहे. त्यामुळे प्रक्रिया पूर्ण होईपर्यंत मंदिर सर्व भाविकांसाठी पूर्णपणे बंद राहणार आहे. मंदिराच्या आतापर्यंतच्या उपलब्ध असलेल्या इतिहासात अशी प्रक्रिया प्रथमच घडत असल्याची माहिती देवस्थानचे प्रमुख विश्वस्त विनायक बाजीराव ठकार यांनी पत्रकार परिषदेत दिली.

शेंदूर कवच दुरुस्ती प्रक्रिया

कशासाठी ?

गेल्या काही दिवसांपासून ऐतिहासिक पुरातन स्वयंभू श्रींच्या मूर्तीवरील शेंदूर मिश्रित

कवचगळून पडत आहे. ग्रामदैवत श्री. कसबा गणपती तमाम गणेशभक्तांचे नवसाला पावणारे आराध्यदैवत आहे. त्यामुळे भविष्यात कुठलाही दुर्घर प्रसंग उद्भवू नये, म्हणून सध्या असलेले शेंदूर कवच लवकरात लवकर काढणे अत्यंत आवश्यक आहे. याकरिता शेंदूर कवच दुरुस्ती प्रक्रिया करण्यात येणार आहे.

शेंदूर कवच काढण्याकरीता विविध मूर्तीतज्ञ, धार्मिक क्षेत्रातील तज्ञ तसेच पुरातत्व खात्याकडूनही मार्गदर्शन घेण्यात आले आहे.

ही संपूर्ण प्रक्रिया विधिवत आणि शास्त्रोक्त पद्धतीने या क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तींच्या मार्गदर्शनाखाली होणार आहे. ही प्रक्रिया विशेषतः श्रींच्या मुख्य रोजच्या पुजेच्या मूर्तीवर करण्यात येणार आहे.

कालावधी कमी होऊ शकतो

शेंदूर कवच काढणे व त्याअनुषंगाने आवश्यक ती कामे ही सर्व प्रक्रिया अतिशय संवेदनशील असल्यामुळे साधारण तीन आठवडे लागणे अपेक्षित आहे. कदाचित हा कालावधी कमी होऊ शकतो किंवा वाढूही शकतो. मात्र याचा अंदाज प्रत्यक्ष काम सुरू झाल्यावरच येईल. इथून पुढे होणाऱ्या कामाचा योग्य आढावा घेऊन मंदिर लवकरात लवकर भाविकांसाठी खुले करण्याचा व्यवस्थापन समितीचा अत्यंत प्रामाणिक मनोदय आहे.

अनेक कारणांसाठी इतिहासात प्रसिद्ध

पुण्यातील अतिप्राचीन मंदिरांपैकी एक, ग्रामदैवत अशी कालातीत उपाधी प्राप्त असलेले श्री. कसबा गणपती मंदिर अनेक कारणांसाठी इतिहासात प्रसिद्ध आहे. इसवी सन १६५४च्या आसपास या मंदिराचे उल्लेख आढळतात. जय मिळवून देणारा असा जयंति गजानन असे अलंकरण छत्रपती शिवाजी महाराजांनी ज्याचे वर्णन केले आहे. मंदिर धार्मिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक कार्यांमध्ये सक्रिय असून, पुणेकरांच्या दैनंदिन आयुष्यात या मंदिराचे स्थान अनन्यसाधारण आहे.

सोशल मीडियावरून मैत्री केली, नंतर महिलेशी जबरदस्ती शारीरिक संबंध, 'जर कुणाला सांगितलं तर...'

■ **नाशिक। प्रतिनिधी,**

नाशिकच्या पाथर्डी फाटा परिसरात एका महिलेशी सोशल मीडियावरून मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण केला. त्यानंतर तिच्या घरात बळजबरीने घुसून मुलीला ठार मारण्याची धमकी आणि अत्याचार केल्याची घटना समोर आली आहे. याप्रकरणी इंदिरानगर पोलीस ठाण्यात संशयित ज्ञानेश्वर पंढरीनाथ कुमावत

यांच्या विरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

नेमकं प्रकरण काय ?

नाशिकच्या पाथर्डी फाटा परिसरात राहणाऱ्या एका महिलेशी एका व्यक्तीने सोशल मिडियावरून संपर्क साधून खोटी ओळख निर्माण केली. त्यानंतर हळूहळू मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण करत फियादी महिला हिच्या घरात अनधिकृतपणे प्रवेश

करून घरात असलेल्या महिलेच्या लहान मुलीला जीवे ठार मारण्याची धमकी दिली. हा नराधम एवढ्यावरच थांबला नाही, त्याने महिलेशी बळजबरीने संबंध करत तिने जर याबाबत कोणाशी वाच्यता केल्यास तिच्यासोबतचे फोनवर केलेली चॅटिंग आणि फोटो तिच्या पती आणि नातेवाईकांमध्ये व्हायरल करण्याची धमकी दिली. त्रस्त महिलेने इंदिरानगर

पोलीस ठाणे गाठत या संपूर्ण प्रकरणी फिर्याद दिली. त्यानुसार नाशिकच्या इंदिरानगर पोलीस ठाणे येथे ज्ञानेश्वर पंढरीनाथ कुमावत याच्या विरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून इंदिरानगर पोलीस अधिक तपास करत आहेत.

नायब तहसीलदार एसीबीच्या

ताब्यात

फेरफार नोंद मंजूर करून देण्याच्या

बदल्यात तब्बल दहा लाखांची लाच मागणाऱ्या सिन्नर तहसील कार्यालयातील महसूल नायब तहसीलदार संजय भिकाजी धनगर (५१) यास लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने अडीच लाखांची रक्कम स्वीकाराताना मंगळवारी (दि. ९) रात्री नाशिकमधील सोपान हॉस्पिटलसमोर रंगेहाथ पकडले. या कारवाईमुळे महसूल विभागात खळखळ उडाली आहे.

घटनेनंतर परिसरात

संतापाची लाट,

पुण्यात खळबळ

घडलेला प्रकार समजताच मुलीच्या कुटुंबीयांनी तातडीने पोलीस ठाण्यात धाव घेत तक्रार दाखल केली. त्यानंतर विश्रांतवाडी पोलिसांनी तात्काळ कारवाई करत आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल करून त्याला काही वेळातच अटक केली आहे. याप्रकरणी पुढील तपास सुरू असून आरोपीला कोर्टात हजर करण्यात येणार असल्याची माहिती पोलीस अधिकाऱ्यांनी दिली आहे. या प्रकरणानंतर परिसरात तीव्र संताप व्यक्त केला जात असून अल्पवयीन मुलींच्या सुरक्षेसंदर्भात अधिक काटेकोर उपाययोजना करण्याची मागणी जोर धरू लागली आहे.

'चल तुला शाळेत सोडतो...'

तरुणीला दुचाकीवरून नेत दुष्कृत्य, पुण्यातील घटनेने खळबळ

■ **पुणे। प्रतिनिधी,**

पुणे शहरात गुन्हेगारीच्या घटनांमध्ये दिवसेंदिवस वाढ होत आहे. अशात आता पुणे शहरात महिला आणि मुलींच्या सुरक्षिततेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारी आणखी एक संतापजनक घटना समोर आली आहे. विश्रांतवाडी भयंकर प्रकार घडला आहे. एका १७ वर्षीय मुलीवर जबरदस्ती अत्याचार करण्यात आला. याप्रकरणी पोलिसांनी एका तरुणाला ताब्यात घेतलं असून जेलमध्ये टाकलं आहे.

बसस्टॉपवर ओळख नंतर

अल्पवयीनसोबत दुष्कृत्य

या प्रकरणातील नराधम आरोपीचं नाव मुनाकिब नासिर अन्सारी असं

आहे. मुनाकिब हा महाविद्यालयीन विद्यार्थी असल्याचं तपासात समोर आलं आहे. घटनेआधी मुलीची आणि आरोपीची ओळख काही काळपूर्वी बस स्टॉपवर झाली होती. त्यानंतर दोघांमध्ये संवाद सुरू होता.

शाळेत सोडण्याच्या बहाण्याने

दुसरीकडेच नेलं

४ डिसेंबर रोजी आरोपीने मुलीला शाळेत सोडण्याचं कारण सांगत तिला दुचाकीवर बसवलं. मात्र, शाळेत न नेता एका एकांत परिसरातील खोलीत घेऊन गेला. तिथे जाऊन त्याने मुलीवर जबरदस्ती केली. अशी माहिती मुलीच्या नातेवाईकांनी नमूद केलेल्या फिर्यादीत दिली आहे.

दरम्यान, पुण्यात मागील काही

वर्षांपासून हत्या, हाणामारीसारख्या अनेक घटनांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे. भररस्त्यात चाकूहल्ले, अपहरण, हत्येच्या घटना सर्रास समोर येत आहेत. या सततच्या घटनांनंतर पोलिसांचा अशा गुंडावर काही वचक राहिला आहे की नाही असाच प्रश्न सर्वसामान्यांकडून उपस्थित होत आहे.

पत्नी नोकरी करेल त्या मालकासोबत पती घ्यायचा संशय, बायकोबाबत फेसबुकवर...

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

विवाहित जीवनात सुरू असलेल्या संशय, मारहाण आणि मानसिक त्रासाच्या मालिकेने शेवटी सोशल मीडियावर नवे रूप धारण केले. एका परिचारिकेबाबत फेसबुकवर आक्षेपार्ह मजकूर पोस्ट करून तिची बदनामी केल्याप्रकरणी वाकोला पोलिसांनी तिच्या पतीविरोधात गुन्हा नोंदविला आहे.

हा प्रकार ७ डिसेंबरला

उघडकीस आला असून, महिला त्रस्त होऊन पोलिसांकडे धाव घेतली आहे. पीडित परिचारिकेचा विवाह २०१९ साली वांद्रे कोर्टात आरोपीसोबत झाला. लग्नानंतरच्या दिवसांतच तो टेम्पोचालक असल्याने अनेकदा उशिरा किंवा दुसऱ्या दिवशी घरी परत येत असे. दारूचे व्यसन वाढत गेले तसे घरातील वातावरणही बिघडले. तक्रारदाराने घड्याळ पॅकिंग कंपनीत नोकरी सुरू केली, मात्र तेथील मालकाशी तिचे संबंध असल्याचा संशय घेत आरोपीने तिच्यावर मारहाण करण्यास सुरुवात केली. परिणामी तिला नोकरी सोडावी लागली. तिने नंतर दवाखान्यात

पोलिसां डोससंबंधीची नोकरी स्वीकारली. पण संशयाची मालिका आणि मारहाणेचं प्रकार सुरूच राहिले. त्यामुळे ती माहेरी गेली. सासू-सासऱ्यांनी समजूत काढल्याने ती पुन्हा सासरी परतली. यावेळी सासऱ्यांनी आरोपीसाठी ओला कंपनीत कार घेऊन देत त्याला कामावर रुजू केले. तरीही तो रात्री घरी न येणे आणि इतर महिलांसोबत चॅटिंग करत असल्याचे पत्नीच्या लक्षात आले.

२०२४ मध्ये तक्रारदार एका मोठ्या रुग्णालयात परिचारिका म्हणून नोकरी करू लागली. पण तिथेही आरोपीने एका प्रशिक्षकाशी तिचे संबंध असल्याचा तर्क लावून तिला मारहाण केली. अखेर दारूडा

पती, त्याचे संशयाचे खेळ आणि संततची हिंसा याला कंटाळून तिने २४ जानेवारीला सासर सोडले आणि अंधेरी पूर्व येथे केअरटेकर म्हणून काम सुरू केले. यावर संतप्त आरोपीने सोशल मीडियावर पत्नीविषयी आक्षेपार्ह पोस्ट टाकून तिची उघडपणे बदनामी केली. मानसिक छळाचा हा नवा अध्याय पाहून पीडित महिलेने वाकोला पोलिसांकडे तक्रार दिली. पोलिसांनी तत्काळ आरोपीविरोधात गुन्हा नोंदवून पुढील तपास सुरू केला आहे. सततच्या अत्याचारातून वाचण्यासाठी वेगळी राहणाऱ्या महिलांवर सोशल मीडियाद्वारे होणारा नवीन धोका या प्रकरणातून पुन्हा एकदा समोर आला आहे.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षेत्र्या अधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed , Published and Owned by **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**. Printed at **SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE** - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Nearsar IndustrialEstate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building , Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com